

Oplossingen voor eikenprocessierups

‘Deze markt is echt te klein voor grote investeringen’

2018 en 2019 waren piekjaren voor de bestrijding van de eikenprocessierups. En overall gold: veiligheid staat voorop. Bedrijven die de eikenprocessierups bestrijden, moeten nogal wat investeren in kennis en materieel. Voor veel kleinere hoveniers is het niet altijd rendabel om materieel aan te schaffen voor de bestrijding van de eikenprocessierups, vindt Stephan Marcusse van Engelen Groen in Uden. ‘Deze markt is echt te klein voor grote investeringen.’

Auteur: Sylvia de Witt

De Groot Hoveniers uit Volkel startte dit jaar voor het eerst met de bestrijding van de eikenprocessierups. En dit uitsluitend voor particulieren. Hiertoe werd een speciale pagina op de website aangemaakt waarop mensen konden aangeven om hoeveel besmette bomen het ging. Vervolgens konden zij direct zien wat de tarieven waren en een akkoord geven. ‘Ideaal, en vandaaruit maakten wij weer onze planning,’ vertelt eigenaar Martijn de Groot. ‘Wij zijn een aantal weken enorm intensief bezig geweest met het verwijderen van de eikenprocessierups bij mensen in de tuin of op het erf. We doen dit juist heel specifiek alleen voor particulieren, omdat we zagen dat de bedrijven die voor overheden werken echt geen tijd hadden om deze groep ook nog eens te bedienen. Daarbij werken wij sowieso bijna alleen voor particuliere opdrachtgevers.’

Speciale training

De Groot Hoveniers doet niet aan preventie en heeft dus alleen de rupsennesten verwijderd. ‘Ook volgend jaar gaan wij niet preventief spuiten, want onze machines kunnen niet in

de particuliere tuinen komen. Daarvan zijn de ingangen te smal. Wij hebben de rupsen opgezogen met een kleine processierupsstofzuiger. Daar hebben wij dan een kleine hoogwerker bij van 90 centimeter breed, waarmee we dus makkelijk in tuinen komen.’

Met deze hoogwerker kunnen de rupsen tot vijftien meter hoogte worden weggehaald. De werknemers van De Groot hebben van tevoren een speciale training voor het verwijderen van de eikenprocessierups gevolgd bij Poel in Apeldoorn. Ze droegen wegwercoveralls, een volgelaatsmasker, dat hen voorzag van verse zuurstof met een ventilatieslang op de rug. Ze hadden handschoenen aan die ze over de overall aantrokken en daarna werden ze afgeplakt met plakband, zodat alles goed afgesloten was. De Groot: ‘Als het zuigwerk klaar was, dan werd de persoon eerst helemaal afgespoeld met water, daarna werd het masker eraf gehaald en werd alles in een dichte bus vervoerd in een auto met een open laadbak, zodat de haartjes niet de cabine in zouden kunnen.’

6 min. leestijd

Weer zorgeloos van tuin genieten

Voor volgend jaar wil De Groot Hoveniers zijn particuliere klanten nog meer voorlichting geven via de website. Ook gaat dit bedrijf dan al eerder in het seizoen actiever starten met een promotiecampagne voor het verwijderen van de rupsen bij particulieren, zodat mensen die bij elkaar in de straat wonen de problemen gezamenlijk kunnen aanpakken.

‘Dit seizoen hebben we zo’n zes klanten per dag geholpen. Ik denk dat we in totaal op 110 adressen zijn geweest. Dit waren allemaal nieuwe klanten. Wij hebben echt veel mensen gelukkig gemaakt, want die zaten met hun handen in het haar en niemand had tijd voor ze. Nu konden ze weer zorgeloos van hun tuin genieten.’

Materieel van groot tot klein

Engelen Groen bestrijdt al sinds de jaren negentig eikenprocessierups, met name voor

opdrachtgevers in Noord-Brabant. In de beginjaren richtte Engelen Groen zich voornamelijk op het preventief bespuiten met een biologisch middel. ‘De overlast van de eikenprocessierups was tot enkele jaren terug goed beheersbaar door middel van preventieve aanpak,’ zegt eigenaar Stephan Marcusse. ‘De overlast beperkte zich tot enkele nesten die door de opdrachtgever in kaart werden gebracht en vervolgens via een vooruit bedachte route door middel van een tractor met vacuümtank en zuigslang verwijderd.’

Door de toenemende overlast en de daarbij behorende vraag vanuit de opdrachtgever is Engelen Groen zich de laatste jaren steeds meer gaan toeleggen op curatieve bestrijding. Hierbij is geïnvesteerd in specifiek materieel om alle typen bomen en zelfs moeilijk bereikbare locaties aan te kunnen pakken. Materieel geschikt om laanbomen van flink formaat af te werken tot aan bomen die achteraf in een hofje gesitu-

eerd zijn. Van grote zuigtonnen tot compacte handunits, Engelen Groen kan iedere situatie de baas.

De medewerkers van Engelen Groen zijn voorzien van de juiste persoonlijke beschermingsmiddelen, zodat zij geen enkele hinder ondervinden van het werken rondom de eikenprocessierups. Al het vrijkomende materiaal wordt opgevangen in hermetisch afgesloten verpakkingsmaterialen die op een verantwoorde wijze bij een deskundig verwerker worden aangeboden. ‘Met name de laatste twee seizoenen was de plaagdruk uitzonderlijk hoog en hebben we flink ons best moeten doen om de besmette bomen vrij te maken van de eikenprocessierups. We ontvingen op een gegeven moment veel telefoontjes van wanhopige burgers die met het probleem kampten op hun eigen grond.’

Om vaste klanten niet teleur te stellen heeft Engelen Groen deze mensen ‘nee’ moeten verkopen. ‘We hebben dit bekrachtigd door een statement te publiceren op onze website en social media waarin we op voorhand aangaven dat we particuliere opdrachten niet in behandeling konden nemen.’

Professionele partner

Bij steeds meer opdrachtgevers fungeert Engelen Groen als ‘partner’. Er wordt vooraf en gedurende de werkzaamheden meegedacht met de opdrachtgever, om op deze manier zo veel mogelijk te ontzorgen. Engelen Groen focust zich qua opdrachten voornamelijk op opdrachtgevers in de regio, zodat ook een stuk aanwezige gebiedskennis gebruikt kan worden. De intensieve samenwerking biedt voordelen voor de opdrachtgever, maar ook voor Engelen Groen zelf. Om een voorbeeld te noemen: het GIS-portaal van Engelen Groen. Dit eigen GIS-systeem wordt in een gesloten omgeving met eigen login-gegevens beschikbaar gesteld aan de opdrachtgevers, zodat zij hun inventarisatie kunnen verwerken. Tegelijkertijd gebruiken de medewerkers van Engelen Groen het systeem als ‘uitvoeringskaart’ en melden zij op dagelijkse basis hun werkzaamheden op een tablet af en dit alles in het veld. De tablets hebben een gps-functie; de medewerkers zien door positiebepaling waar zij zich bevinden en welke bomen in de omgeving eikenprocessierups bevatten. Door een duidelijk kleurenschema te gebruiken die de ‘status’ van een boom weergeeft, ontstaat in één oogopslag een overzicht van de huidige stand van zaken van een bepaald werkgebied. Het systeem kan dus

‘Wij hebben veel mensen gelukkig gemaakt, want die zaten echt met hun handen in het haar en niemand had tijd voor ze’

multifunctioneel worden ingezet. Na afloop van een seizoen worden de verwerkte gegevens gebruikt om een analyse te vormen. Waar is de plaagdruk groot geweest? Welke gebieden hebben we preventief gespoten en zijn we naderhand terug geweest voor curatieve bestrijding? Welke bomen worden nu niet preventief behandeld, maar zouden dit op basis van de verrichte curatieve werkzaamheden wel vereisen? Op dergelijke vragen biedt de analyse inzicht waarna Engelen Groen samen met de opdrachtgever een plan van aanpak vaststelt voor het volgende seizoen. Met de meeste opdrachtgevers is een contract voor enkele jaren gesloten, zodat voor beide partijen geborgd is dat zij elkaar ten dienste kunnen zijn gedurende ‘het hoogseizoen van de eikenprocessierups’. ‘We hebben wederom veel ervaring opgedaan in het afgelopen seizoen als het gaat om de hoeveelheid eikenprocessierups en hoe we dit zo efficiënt mogelijk kunnen aanpakken.’ Op korte termijn gaat Engelen Groen met de opdrachtgevers evalueren om op deze manier een zo goed mogelijk plan van aanpak te kunnen maken voor volgend jaar.

Goed voorbereid

Nationale Bomenbank Zuidoost-Nederland bv stuurde dit jaar dagelijks dertig ploegen op

pad om nesten rupsen uit bomen te zuigen. Met name in opdracht van gemeenten. Volgens bedrijfsleider Twan Verhoeven was er veel besmetting bij afvalcentrales. ‘Maar omdat wij dit al twintig jaar doen, hadden wij het perfect geregeld en was het voor ons geen probleem. Dit jaar hebben wij speciaal nieuwe bakken aangeschaft die ook hermetisch kunnen worden afgesloten als ze vol zitten. Deze zijn dan ook veilig om aan te leveren bij een verbrandingscentrale. Sommige leveranciers van bestrijdingsmiddelen geven aan dat je de rupsen gewoon bij het bedrijfsafval kan zetten. En sommige bedrijven doen de rupsen in vuilniszakken, maar als zo’n zak openscheurt, is meteen je erf besmet. Dit soort dingen gebeurden heel veel. Hiervoor worden nu protocollen opgesteld bij het ministerie.’ Nationale Bomenbank is alweer plannen aan het maken met de gemeenten voor volgend jaar, zodra ze nesten aan het wegzuigen zijn. Waar moet er preventief iets gebeuren en met welke middelen? Verhoeven: ‘Vorig jaar was voor ons ook een heel heftig jaar, vergelijkbaar met dit jaar. Daardoor waren we er dit jaar ook wat beter op voorbereid qua machines en inzet. We beginnen eerst met de preventieve bestrijding met biologische spuitmiddelen. We hebben hiervoor zo’n tien bestrijders aan de gang. Zo’n maand lang zijn we 24 uur per dag,

zes dagen in de week aan het spuiten geweest met XenTari en/of nematoden.’

Eigen digitaal systeem

Half mei kreeg Nationale Bomenbank Zuidoost-Nederland de eerste meldingen binnen van gemeenten. Daarnaast werd ook zelf al actief gemonitord door vijf man op segways. We hebben dit jaar ruim 60.000 bomen gecontroleerd en een eigen digitaal systeem gebouwd. Daar staan alle bomen in. Daar wordt exact in gezet of een boom besmet is, in welke mate hij besmet is en welke machine we het beste kunnen inzetten. Vervolgens is voor zowel de bestrijder als de opdrachtgever live te zien wat er waar en wanneer is gedaan. Voor gemeenten maken wij een voorstel om wél of niet te spuiten. Het spuiten is in afspraak, en terecht. Wij zijn er altijd al voorzichtig mee geweest.’ Dit jaar heeft Nationale Bomenbank naar eigen zeggen gigantische bedragen geïnvesteerd in kleding en nieuwe maskers met de beste filters. ‘Veiligheid staat voorop,’ vindt Verhoeven. ‘De lucht wordt aangezogen door deze filter, waardoor er continu verse lucht is. Er wordt hierdoor een overdruk opgebouwd, waardoor er geen brandharen in kunnen komen. Maar tijdens die enorme hitte hebben we bewust een aantal dagen niemand eropuit gestuurd, want dan is het niet fijn om zo’n masker te dragen en kan dat zelfs tot oververhitting leiden. Per persoon is het verschillend of de mouwen ook nog met tape worden dichtgemaakt. We raden het wel aan, maar het hoeft niet per se met de twee paar handschoenen en de juiste wijze van aan- en uittrekken. De maskers kun je afspoelen en de filters kun je regelmatig vervangen. Er zijn speciale kisten aangeschaft waar alles in komt. Hier mag ook niets wat besmet is, in de loods komen. Dus buiten op het terrein hebben we een afgesloten bouwwerk waar alleen de vuile handelingen gedaan mogen worden, dus de opslag, machines schoonmaken en repareren. We hebben voor de bestrijding zo’n 25 hoogwerkers en 25 stofzuigers nodig. Dit zijn investeringen die voor een kleine hovenier mogelijk niet zijn weggelegd. Want meer dan de helft van het jaar staat alles gewoon stil.’

Be social

Scan of ga naar:

www.vakbladdehovenier.nl/article/30771/deze-markt-is-echt-te-klein-voor-grote-investeringen